

SIA "BALTIC OIL ASSETS"

vienotais reģistrācijas Nr. 40103224742

Vecpilsētas iela 19, Rīga, LV-1050, e-pasts: balticoilassets@gmail.com

---

Vides aizsardzības un reģionālās
attīstības ministrijai
Peldu iela 25, Rīga, LV-1494

2023.gada 25.janvārī Nr. 04-25-01-23/N

Atzinums par likumprojektu "Grozījumi likumā „Par zemes dzīlēm” (22-TA-2212).

SIA "BALTIC OIL ASSETS" (turpmāk – Sabiedrība) neatbalsta likumprojekta "Grozījumi likumā "Par zemes dzīlēm"" (22-TA-2212) (turpmāk – Likumprojekts) redakciju un pievienojas Baltijas ogļūdeņražu izpētes un ieguves asociācijas (turpmāk – Asociācija) atzinumam par Likumprojektu (turpmāk – Atzinums).

Atzinumā pamatoti tiek lūgts precizēt likuma "Par zemes dzīlēm" 1. panta 15⁶ punktu un to izteikts šādā redakcijā: "15⁶) ogļūdeņražu ieguve – tehnoloģisku darbu komplekss ogļūdeņražu atdalīšanai no zemes apakšslāņiem".

Priekšlikums ir sasaistāms ar Likumprojekta anotācijas risinājuma aprakstu, kas paredz izslēgt no terminu "derīgie izrakteņi" un "zemes dzīles" ekonomiskā izdevīguma aspektu, t.i. izslēgt to, ka derīgo izrakteņu ieguvei un zemes dzīļu izmantošanai jābūt dotajā brīdī ekonomiski izdevīgai. Šāds risinājums ir pilnībā attiecināms uz terminu "ogļūdeņražu ieguve", kas iekļauj sevī to atdalīšanu no to dabiskās vides, lai gūtu peļņu no šo ogļūdeņražu pārdošanas. Likumprojekta izstrādātājs ir pareizi norādījis, ka ekonomiskais izdevīgums kā raksturlielums ir mainīgs laikā un ikdienā, tas gandrīz neiespējami objektīvi novērtējams un mainās atbilstoši ekonomiskajiem procesiem un tehnoloģiskajam progresam. Minētais ir pilnībā attiecināms uz ogļūdeņražu ieguvi, ieguve nevar būt definēta kā peļņas gūšana no ogļūdeņražu ieguves.

Sabiedrība atbalsta Asociācijas priekšlikumu no likuma "Par zemes dzīlēm" 4. panta ceturtais daļas svītrot vārdus "kā arī licences anulēšanas nosacījumus", jo šādi tiktu ievērots likuma atrunas princips un likuma prioritātes princips. Minētais īpaši svarīgs, ņemot vērā ieguldījumu apjomu, kāds ir veicams, uzsākot ogļūdeņražu meklēšanu un izpēti.

Ievērojot Likumprojekta anotācijas mērķi – vienkāršot administratīvās procedūras zemes dzīļu izmantošanas jomā un samazināt administratīvo slogu zemes dzīļu izmantošanai nepieciešamās dokumentācijas apjomus, kam pamatā dots uzdevums īstenot tādu zemes dzīļu un derīgo izrakteņu politiku, kas stimulē to ekonomiski pamatotu un ilgtspējīgu izmantošanu, neizpratni raisa iecere papildināt likuma "Par zemes dzīlēm" 10. pantu ar (1¹) daļu. Proti, papildinājums pastiprina komersantu sodīšanas kārtību, nenosakot objektīvi pārbaudāmus kritērijus, kad Valsts vides dienests vai Būvniecības valsts kontroles birojs var atteikt zemes dzīļu izmantošanas licences izsniegšanu vai jau izsniegtas licences termiņa pagarināšanu.

Minētais *a priore* noteic, ka komersants, zemes dzīļu izmantotais ir negodprātīga persona, t.sk., ka iepriekš pārkāpuma izdarījušai personai noteiktais un izciestais sods nepiešķir tiesības tikt uzskatītai par nesodītu, kas nav pieļaujams. Respektīvi, Likumprojekta izpratnē persona, kas saskaņā ar citu likumu ir atzīstama par nesodītu, ir uzskatāma par pārkāpēju neatkarīgi no soda izciešanas par zemes dzīļu normatīvo aktu vai zemes dzīļu izmantošanas licences prasību neievērošanu. Tādējādi, Likumprojekts nodibina tādus sodus kā tiesību

atņemšanu un tiesību izmantošanas aizliegumu, kas nav likuma "Par zemes dzīlēm" tvērumā. Likumprojekta anotācija arī neatklāji problēmas aprakstu, kas būtu par pamatu šādam risinājumam un var pieņemt, ka līdztekus Likumprojekta mērķim ir cits "apslēpts" mērķis, kas paredz plašāku kontroli un pārraudzību, nosakot visaptverošās tiesības uzraudzības un kontroles institūcijām piemērot pasākumus un sankcijas, t.sk. par pagātnē zemes dzīļu izmantošanas normatīvo aktu, derīgo izrakteņu ieguves licences vai derīgo izrakteņu ieguves projekta prasību neievērošanu. Šāds secinājums izriet no Likumprojekta anotācijas teksta, piemēram, "komersantam ir iespējams novilcināt uzdoto rīcību izpildi vai apstrīdēt uzlikto administratīvo sodu, pa šo laiku uzņēmumu likvidējot, tādā veidā izvairoties no atbildības un iespējamiem finansiāliem zaudējumiem. Vienlaicīgi negodprātīgā persona var veidot jaunu vai izmantot citu esošu uzņēmumu, kurš to pašu personu vadībā kārtu dokumentāciju derīgo izrakteņu ieguvei un ieguves procesā turpina neievērot derīgo izrakteņu ieguves prasības".

Sabiedrības ieskatā, šāda Likumprojekta izstrādātāja pieeja nevar nodrošināt un sasniegt Likumprojektā noteikto mērķi, jo līdz šim valsts pārvaldē iedibinātas kontroles un pārraudzības pasākumi, t.sk. iejaukšanās civiltiesiskajās attiecībās, nav veicinājuši ekonomiski pamatotu un ilgtspējīgu zemes dzīļu izmantošanu.

To ievērojot, Sabiedrība lūdz pēc būtības izskatīt un atbalstīt Asociācijas priekšlikumus, t.sk. veikt labojumus likuma "Par zemes dzīlēm" 8. panta pirmās daļas 3. punktā, 9. panta pirmās daļas 3. un 6. punktā, 13. panta 5. punktā, 16.panta pirmajā, trešajā daļā un sestajā daļā un neveikt likuma "Par zemes dzīlēm" atsevišķu pantu labojumus un "precizējumus", kuru piemērošanā nepastāv problēma un pastāv tiesiskā noteiktība.

Vēršam arī Likumprojekta izstrādātāja uzmanību, ka līdz šim brīdim tiesiskais regulējums ogļūdeņražu meklēšanas, izpētes un ieguves jomā nav pārskatīts, problēma pastāv – šī brīža tiesiskais regulējums neveicina ogļūdeņražu meklēšanu, izpēti un ieguvi Latvijā. Tādēļ Sabiedrība aicina pēc būtības iedziļināties jautājuma problemātikā, ņemt vērā nozari pārstāvošās Asociācijas viedokli un iepazīties ar Lietuvas normatīvo regulējumu ogļūdeņražu izpētes un ieguves jomā, kam seko šīs nozares attīstība un konkurētspēja.

Pamatojoties uz augstākminēto, Sabiedrība **neatbalsta Likumprojekta virzību**, lūdz veikt Likumprojekta labojumus, kā arī informēt par Likumprojekta tālāko virzību un uzaicināt Sabiedrību piedalīties tālākajā procedūrā.

Ar cieņu
SIA „BALTIC OIL ASSETS”
Valdes locekle

Vita Poželaite

ŠIS DOKUMENTS IR PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN
SATUR LAIKA ZĪMOGU